

18.6.2024

Rakennus- ja ympäristövaliokunta
PL 7
04131 Sipoon kunta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö ESAVI/18863/2024

Asia Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Sibbo Jaktvårdsföreningin ampumaradan ympäristöluvan muutoshakemuksesta

Sibbo Jaktvårdsförening rf hakee muutosta voimassa olevan ympäristöluvan (Dnro ESAVI/220/04.08/2012) lupamääräyksiin, jotka koskevat toiminta-aikoja, 1 b radan suojarakenteita, toimintaa koskevia melumittauksia ja pintavesien tarkkailumääräyksiä.

Hakemuksen mukaan suunniteltu radan 1b käyttöönotto nykyisin käytössä olevan radan 1a lisäksi ei tulisi oleellisesti vaikuttamaan ampumaradan vuosittaisiin laukausräyhtiin. Sibbo Jaktvårdsföreningin ampumaradalla on viimeisten vuosien aikana ammuttu tyypillisesti noin 17 000 laukausta vuodessa.

Ammuntojen mahdollistaminen kahdella radalla helpottaisi myös tilanteissa, joissa ampumaradalla olisi useampia samanaikaisia käyttäjiä. Ampumaradan käytön jakaminen kahdelle lajiradalle vähentäisi luotikuormituksen kasvamista radan 1a taustavallissa.

Muutoshakemuksen sisältö

Muutosehdotus, lupamääräys 2:

ma-to klo 8.00–20.00

pe klo 8.00–18.00

la ja su klo 9.00–16.00

ja toiminta mahdollista ympärivuoden.

Perusteluina: ampumaradan vähäiset meluvaikutukset sekä käytäntöjen yhtenäistäminen toiseen samalla alueella toimivaan toimijaan nähden. Sibbo Jaktvårdsföreningin sekä alueen muiden toimijoiden ampumaratojen meluselvitysten perusteella ampumaratatoiminnan meluohjeavot (VNp 53/1997) eivät Sibbo Jaktvårdsföreningin ampumaradan osalta ylittyneet lähistöllä olevilla asumiseen ja vapaa-ajanasumiseen käytettävillä alueilla eivätkä Savijärven luonnonsuojelualueella.

18.6.2024

Nykyinen lupamääräys 2

"Ampumaradan käyttö on sallittu ma-to klo 17.00–20.00. Viikonloppuisin (la-su) radalla voidaan järjestää kilpailuja ja lakisääteisiä ampumakokeita sekä vastaavia tapahtumia klo 10.00–14.00.

Käyttökaudella (touko-syyskuu) viikonlopputapahtumia voi olla yhteensä enintään 25 päivänä vuodessa".

Muutosehdotus radan 1 b suojarakennevaatimukseen, lupamääräys 9:

Taustavallien iskemäkohtien suojaamisesta katoksin, taustavallien toteuttamisesta tiivisrakentein sekä luotien poistamisesta massanvaihdoilla / seulonnalla poistetaan.

Perustelut:

Radoilla 1 a ja 1 b on ollut jo luvan myöntämisen aikana salaojarakenteet. Radan 1 a salaojitusta on kunnostettu ja kunnostamisen yhteydessä radan vallin alaosaan ja edustalle asennettiin vesitiivis kalvo, jonka osalta tiivisrakenne on toteutettu.

Vuodesta 2016 eteenpäin tehdyn systemaattisen suotovesien haitta-ainetarkkailussa radan 1 a keräilykaivossa vesinäytteiden lyijypitoisuus (vaihteluväli <0,1–1,1 µg/l) on ollut selvästi alle talousveden ja pohjaveden ympäristölaatumien sekä enimmäispitoisuutena ilmaistun pintaveden ympäristölaatumien. Myös muiden haitta-aineiden pitoisuudet ovat jokaisessa näytteenotossa olleet alle niille säädettyjen vertailuarvojen.

Radan 1a taustavallin laskennallinen lyijykuormitus (n. 5 200 kg) on ampumaradoille verrannollisesti pieni ja ampumaradan päästöpotentiaali, pintavesiriski ja pohjavesiriski ovat kaikki pieniä ympäristöministeriön julkaiseman ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinnan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) -oppaan tarkastelun mukaan.

Radalla 1 a tehdyn pintavesitarkkailun tulosten perusteella haitta-aineet ovat sitoutuneet taustavalliin, eikä niiden osalta ole tapahtunut kulkeutumista ympäristöön. Vesitarkkailutulosten perusteella vaadituilla toimenpiteillä ei olisi oleellista merkitystä haitta-aineiden kulkeutumiseen tai radalta poistuvien pintavesien laatuun, eikä niillä siten aikaansaataisi mainittavaa hyötyä.

Ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella, eikä ampumaradan läheisyydessä ole vesistökohteita, joihin haitta-aineiden kulkeutumien voisi aiheuttaa konkreettista riskiä.

Rata 1b ei toistaiseksi ole ollut käytössä, eikä sen vallirakenteissa siten ole luotikuormitusta. Radan taustavallissa on valmiina radan 1a taustavallia vastaavat salaojarakenteet, joiden avulla vallin suotovedet kerätään ja johdetaan samaan avo-ojaan radalta 1a peräisin olevien suotovesien kanssa.

18.6.2024

Nykyinen lupamääräys 9. olennaisilta osiltaan:

"Ratojen taustavallien iskemäkohdat on suojattava sadevesiltä katoksin tai taustavallit on toteutettava tiivisrakenteen (betoni, asfaltti, bentoniitti tai muovikalvo) avulla siten, että suotovedet saadaan kerättyä. Valumavesien joutuminen katetulle taustavallin osalle on estettävä ojituksin tai muulla tavoin.

Vaihtoehtoisesti taustavallien ja maalien välisille alueille kertyneet luodit ja luotiromu on poistettava massanvaihdoilla tai seulonalla. Taustavallien pintarakenteen on oltava sellainen, että luodit pysyvät pääosin ehjinä ja että luodit ja luotiromu voidaan seuloa vallimassasta.

Kattamattomien taustavallien valuma- ja suotovedet on kerättävä ja johdettava siten, että vesien määrää voidaan arvioida ja laatua seurata näytteenotoin ratakohtaisesti. Valuma- ja suotovesien keräys ja hallinta tulee järjestää siten, että vedet voidaan tarvittaessa käsitellä ennen maastoon johtamista.

Rata-alueilta poisjohdettavia vesiä on tarkkailtava määräyksen 20. mukaisesti.

Toimenpiteet on tehtävä 31.12.2026 mennessä."

Muutosehdotus melumittauksia koskeviin lupamääräyksissä 1, 7 ja 19

Ampumaradan nykyisen ympäristöluvan lupamääräyksissä 1, 7 ja 19 mainittu rataa 1b koskeva melumittaus esitetään poistettavaksi määräyksistä, ja rata 1b esitetään voitavan ottaa käyttöön ilman erillistä meluselvitystä.

Perustelu:

Radan 1b olosuhteet vastaavat meluvaikutusten kannalta olennaisesti radan 1a olosuhteita mm. käytettävien aseiden (metsästyskivääri), ampumamatkan (75 m), ampumasuunnan (pohjoiskoillinen) ja ampumapaikan (katos) osalta. Ampumakatosta reunustavat sen molemmilla sivuilla noin 2–3 metriä korkeat sivuvallit, joiden lisäksi melun leviämistä länteen rajoittaa radan 1a länsipuolella oleva noin 5 metriä korkea sivuvalli. Radalla 1b taustavalli kohoaa noin 13 metriä ampumapaikan maanpintaa korkeammalle, mikä rajoittaa melun leviämistä ampumasuunnassa huomattavasti.

Radalla 1b on olemassa oleva puurakenteinen ampumakatos, jota ei ole toistaiseksi käytetty. Katoksessa on laudoitetut seinät taakse ja sivuille, eteen katos on osin avoin. Ennen radan käyttöönottoa ampumakatoksen sisäseiniin tullaan asentamaan melun leviämistä rajoittavat melueristeet.

Tehtyjen meluselvitysten tuloksia voidaan ratojen 1a ja 1b välisten olennaisilta osin samanlaisten olosuhteiden vuoksi pitää sovellettavina myös radan 1b kohdalla.

Nykyinen melumittausta koskeva lupamääräys 1

"Ampumaradalla saa ampua kahdella hirviradalla (1a ja 1b) metsästyksessä käytettävillä pienikaliiperisilla luotiaseilla.... Rata 1b voidaan ottaa käyttöön sen jälkeen, kun radan

18.6.2024

meluntorjunta on toteutettu ja melumittauksin todennettu, että lupamääräyksen 7. mukaiset meluraja-arvot eivät ylity.”

Nykyinen melua ja melumittausta koskeva lupamääräys 7

”Ratojen toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäisäänitasona impulssiakavakiolla (LA_{Imax}) määritettyä arvoa 65 dB rataa lähimpien vakituisten asuinrakennusten piha-alueilla eikä arvoa 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja Savijärven luonnonsuojelualueella. Meluntorjuntarakenteiden melua vaimentava vaikutus on todennettava määräyksen 19 mukaisesti ennen radan 1b käyttöönottoa. Melumittausta varten tehtävät ammunnat saa suorittaa radalla ennen sen käyttöönottoa”.

Nykyinen melumittausta koskeva lupamääräys 19

”Meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyys on todennettava mittaamalla radan 1b laukausmelua (LA_{Imax}) melun leviämisen kannalta alttiiden häiriintyvien kohteiden piha-alueilla sekä Savijärven luonnonsuojelualueella ennen radan käyttöönottoa. Mittauspisteitä on oltava ainakin neljä. Mittaukset on tehtävä radalla tavanomaisella aseella ammuttaessa. Mittaukset on tehtävä noudattaen ympäristöministeriön ohjetta ampumaratamelun mittaamisesta (Ympäristöministeriö, ympäristöopas 61/1999). Mittauksen tekijän on oltava sertifioitu melumittaja, tai mittajaan asiantuntemus on osoitettava muulla tavoin”.

Muutosehdotus tarkkailutiheyteen lupamääräyksessä 20

Jatkossa tarkkailuväliä esitetään harvennettavan siten, että näytteet otetaan keräilykaivoista joka toinen vuosi. Näytteistä analysoitavat parametrit pysyvät samoina kuin nykyisessä lupamääräyksessä on esitetty. Näytteenotto radan 1b kaivosta aloitetaan radan käyttöönoton jälkeen.

Perustelu:

Radan 1a keräilykaivosta on vuodesta 2016 alkaen toteutettu lupamääräyksen mukainen näytteenotto kerran vuodessa syksyisin. Näytteenotontulosten perusteella analysoidut haitta-ainepitoisuudet ovat selvästi alittaneet niille asetetut ympäristölaatumormit, eikä pitoisuuksissa ole havaittu ajan myötä mainittavia muutoksia.

Nykyinen lupamääräys 20

”Ratojen 1a ja 1b keräilykaivoista on otettava näytteet joka vuosi (keväällä tai syksyllä) siten, että joka näytteenottovuodelta on käytettävissä vähintään yksi analysoitu vesinäytetulos/näytepiste. Näytteistä on määritettävä ainakin seuraavat ominaisuudet ja liuenneiden aineiden pitoisuudet: lämpötila, sähkönjohtavuus, pH, kiintoaine sekä antimoni, arseni, kupari, lyijy ja sinkki. Ensimmäiset näytteet on otettava radan 1a kaivosta vuonna 2016 ja radan 1b kaivosta radan käyttöönoton jälkeen”.

18.6.2024

Lausunto

Sipoon rakennus- ja ympäristövaliokunta katsoo, että useat muutosehdotukset Jaktvårsförening rf:n ympäristölupaan ovat perusteltuja. Valiokunta pitää kuitenkin riittämättömänä vesinäytteiden ottoa joka toinen vuosi, koska tähän asti otettujen vesinäytteiden sinkin, kuparin ja arseenin pitoisuudet ovat olleet purovesistä mitattuja luontaisia pitoisuuksia korkeammat.

Kuten hakemuksessakin on todettu, voidaan radan 1 a ja 1b suojausrakenteiden katsoa olevan luvan mukaiset, vaikka 1 b radan taustavallin iskemäkohtien suojaksi ei ole rakennettu katosta eikä sitä ole toteutettu tiivisrakenteisena. Lupamääräystä ei ole kuitenkaan syytä muuttaa, vaan lupamääräyksen voisi muotoilla niin, että toimenpiteet tulee toteuttaa, mikäli haitta-ainepitoisuudet lähtevät nousuun. Tästäkin syystä on tärkeää, että vesien tarkkailu on säännöllistä ja joka vuotista.

Luvan saajan ampumaradan vuosittainen laukauss määrä on noin 0,8 % alueen ampumaratojen nykyisestä yhteislaukausten määrästä, joten luvan saajan toiminnan osuus alueen keskiäänitasoon on vähäinen. Hakija on vakuuttanut, että molempien ratojen käyttöönotto ei olennaisesti lisää vuosittaista ampumaratatoiminnassa tapahtuvaa laukausten kokonaismäärää (17 000). Meluntorjuntatoimenpiteitä on tehty ja ollaan tekemässä parhaillaan lähialueen ampumaradoilla.

Valiokunta pitää tärkeänä, että meluntorjuntatoimenpiteiden vaikutusta lähialueen melutasoon pystytään todentamaan sekä melulaskentamallein että säännöllisin melumittauksi. On kuitenkin erittäin haasteellista todeta melumittauksin yksittäisen ampumaradan meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyys, kun alueella on muita samanaikaisesti toimivia ampumaratoja. Valiokunta korostaakin, että melumittauksia tulisi tehdä alueen ampumaratatoimijoiden yhteistarkkailuna, samoin melumallinnuksia.